

SCENARIUSZ INICJATYWA LOKALNA KROK PO KROKU

Inicjatywa lokalna to mechanizm ułatwiający **współdziałanie mieszkańców z władzami samorządowymi** lub instytucjami prowadzonymi przez samorząd, np. szkołami, domami kultury, ośrodkami sportu. Mechanizm zakłada symetrię – przedsięwzięcie jest realizowane dzięki wspólnemu **zaangażowaniu władz i mieszkańców**.

Co możesz zrobić?

Dzięki inicjatywie lokalnej możesz zaspokoić bardzo wiele różnych potrzeb swojej społeczności. Wystarczy, że pomysł mieści się w katalogu zadań publicznych określonych w art. 19b ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz dotyczy zadań, których realizacja należy do obowiązków samorządu.

- ❖ *Aby sprawdzić, czy możesz zrealizować pomysł w ramach inicjatywy lokalnej, skontaktuj się z koordynatorem zadania lub zapoznaj się z ustawą – **ZAŁĄCZNIK 1**.*

Jak zorganizować inicjatywę lokalną?

1. Sprawdź, czy Twoja gmina przyjęła odpowiednią uchwałę

Władze samorządowe mają obowiązek przyjęcia uchwały określającej tryb składania i oceny wniosków dotyczących inicjatyw lokalnych. Znajomość dokumentu pomoże Ci doprecyzować pomysł i przygotować wniosek w taki sposób, aby miał jak największe szanse na poparcie samorządu. Uchwałę znajdziesz na stronach internetowych urzędu gminy lub urzędu miasta. W razie potrzeby złóż wniosek o jej udostępnienie - **DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ**.

- ❖ *Władze nie przyjęły dotąd odpowiedniej uchwały? Realizuj projekt i tak! Twoje działanie zmobilizuje władze samorządowe do nadrobienia zaległości.*

2. Zbierz zespół i znajdź sojuszników

Bardzo ważne, by od samego początku jasno określić, kto odpowiada za realizację pomysłu, a kto jedynie popiera inicjatywę. **Realizatorzy inicjatywy** to osoby, które włączają się bezpośrednio w jej realizację – np. poświęcą swój czas, wniosą wkład rzeczowy lub pieniężny i będą za cały proces odpowiedzialne. Wskazówki **JAK STWORZYĆ GRUPĘ ROBOCZĄ?**. **Sojusznicy** to mieszkańcy popierający pomysł, ale niekoniecznie włączający się w prace nad projektem. Istnieje formalny wymóg, aby realizatorzy i sojusznicy mieszkali na terenie, na którym realizowany będzie pomysł. Realizatorzy (i sojusznicy) inicjatywy podpisują się pod wnioskiem (patrz Załącznik 2 w kroku 4). Warto też od razu określić formę zaangażowania poszczególnych osób w **ODDZIELNYCH DEKLARACJACH – ZAŁĄCZNIK 3**.

- ❖ *Poparcie wpływowych osób – lokalnych autorytetów, radnych, organizacji społecznych lub kościelnych zwiększa szanse, że władze samorządowe podejmą decyzję o realizacji zaproponowanej inicjatywy.*
- ❖ *Bardzo duże znaczenie ma też liczba osób popierających inicjatywę – działa tu efekt skali: im więcej popierających, tym większa szansa akceptacji inicjatywy przez lokalne władze.*

3. Określ partnera ze strony urzędu

Formalnym adresatem inicjatywy – a więc i partnerem przy jej realizacji – będzie przedstawiciel władz samorządowych (wójt, burmistrz albo prezydent). Jednak w praktyce częściej będziecie współpracować z urzędnikami lub pracownikami instytucji prowadzonych przez samorząd, np. dyrektorem szkoły lub domu kultury. To dlatego już na etapie opracowywania koncepcji działań warto ustalić, z kim faktycznie będziecie się kontaktować i zaprosić taką osobę (lub osoby) do współpracy.

4. Złóż formalny wniosek

Wniosek o realizację inicjatywy lokalnej należy złożyć we właściwym urzędzie (urzędzie gminy lub urzędzie miasta). We wniosku opiszcie założenia Waszego pomysłu, uzasadnijcie potrzebę jego realizacji, doprecyzujcie planowane działania oraz zaproponujcie harmonogram. Dołączcie też wstępny kosztorys. Wniosek może mieć formę zaproponowaną przez Was, np. **WNIOSEK – ZAŁĄCZNIK 2**.

- ❖ *Jeśli urząd opracował już wzór takiego dokumentu, skorzystajcie z niego! Ułatwi to ocenę Waszego pomysłu i przyspieszy procedurę.*

Ocena wniosku powinna nastąpić nie później niż w ciągu 30 dni.

W przypadku decyzji pozytywnej, możecie przejść do kroku 5.

- ❖ *Jeśli decyzja będzie odmowna, nie zniechęcajcie się! Postarajcie się o spotkanie z przedstawicielami władz i wyjaśnijcie, jakie były przyczyny negatywnego rozstrzygnięcia. Być może spotkanie z władzami stanie się punktem wyjścia do kolejnego działania!*

5. **Dopracuj z urzędem plan, podpisz umowę**

Na tym etapie pracujecie już wspólnie z przedstawicielem władz samorządowych. Dopracujecie plan przedsięwzięcia, harmonogram i plan finansowy oraz podział zadań – między Wami i urzędem. Etap zakończy się podpisaniem umowy o wspólnej realizacji inicjatywy.

Tu znajdziecie przydatne **INFORMACJE NA TEMAT UMOWY – ZAŁĄCZNIK 4** oraz **MATERIAŁY – ZAŁĄCZNIK 5 i ZAŁĄCZNIK 6**, które ułatwią uszczegółowienie projektu.

- ❖ *Uwaga: Na tym etapie każda ze stron może odstąpić od podpisania umowy, jeżeli uzna, że realizacja pomysłu jest niemożliwa.*

6. **Zrealizuj inicjatywę lokalną**

Czas na wspólną realizację projektu. Pamiętajcie, żeby robić to zgodnie z podpisaną umową, harmonogramem i budżetem. Pilnujcie przebiegu działań, ich terminowości oraz zakresu zadeklarowanego przez mieszkańców wkładu własnego. W przypadku trudności, kontaktujcie się partnerem, czyli urzędem – organizujcie wspólne spotkania, na bieżąco wymieniajcie się informacjami o przebiegu działań, napotykanym trudnościach lub innych okolicznościach istotnych dla realizacji przedsięwzięcia.

- ❖ *Jeżeli nie mieliście dotychczas do czynienia z wdrażaniem zadań publicznych, możecie skorzystać z pomocy, np. organizacji pozarządowej. Inicjatywa lokalna może korzystać z takiej pomocy już na etapie inicjowania działań i podpisywania umowy.*

7. **Zakończ inicjatywę, poinformuj o efektach**

Zakończenie realizacji inicjatywy lokalnej wymaga spełnienia dwóch warunków:

- a) zamknięcia kwestii formalnych wynikających z umowy, np. **ROZLICZENIA WASZEGO WKŁADU – ZAŁĄCZNIK 7.**
- b) poinformowania mieszkańców, sojuszników i media o osiągniętych efektach. Warto pomyśleć o ciekawej formie prezentacji, np. wystawie zdjęć, uroczystym otwarciu, konkursie na nazwę nowego miejsca itp. O ciekawych propozycjach na promocję projektu przeczytasz w **JAK INFORMOWAĆ?**

Kontakt do koordynatora:

Magdalena Mirys

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS

e-mail: mmirys@opus.org.pl

tel: 790 892 295

